

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Financiële kengetallen zorginstellingen 2013

Floor van Oers
Rudi Bakker

Samenvatting

In dit rapport zijn de zorginstellingen op basis van de waarde van een groot aantal financiële kengetallen over het jaar 2013 ingedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. Door vergelijking van de waarden van een individuele zorginstelling met de grenswaarden behorende bij deze decielen kan de financiële positie van deze instelling afgezet worden tegen die van een groep van vergelijkbare instellingen (benchmark).

Tevens is een analyse gemaakt van de ontwikkeling van de rentabiliteit, het weerstandsvermogen, de solvabiliteit, de current ratio en de omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2009 tot en met 2013. Daarnaast is over deze periode de ontwikkeling van de kosten per arbeidsjaar van zorginstellingen in de Care berekend.

Trefwoorden: benchmark financiële kengetallen, zorginstellingen, ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, verpleging en verzorging, thuiszorg

1. Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële resultaten van individuele zorginstellingen, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) behoefte aan vergelijkingscijfers van de gehele zorgsector en diens deelsectoren, waarmee via een zogenaamde benchmark inzicht kan worden gegeven in de relatieve prestaties.

Het ministerie van VWS heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd de vergelijkingscijfers voor de benchmark te maken op basis van de jaarrekeningen van zorginstellingen over 2013 zoals het CBS dat al eerder heeft gedaan voor de verslagjaren [2009](#), [2010](#), [2011](#) en [2012](#).

Aanvullend op de cijfers voor de benchmarkgroep is weergegeven hoe de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal zich ontwikkelen over de periode 2009 tot en met 2013 en is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van bedrijfskosten per arbeidsjaar in de care-sectoren.

2. Benchmark 2013

2.1 Data en respons

Voor de berekening van de vergelijkingscijfers voor de benchmark en de analyse is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen 2013 zoals aangeleverd in de web-enquête DigiMV. Zorgconcerns die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden uit de Zvw/AWBZ moeten vanaf 2007 elk jaar verantwoording afleggen over de manier waarop zij hun geld besteden. Die verantwoording doen ze aan de hand van het 'Jaardocument Zorginstellingen', dat door het

CIBG wordt verzameld. Het Jaardocument bestaat uit drie onderdelen: het 'Maatschappelijke verslag', kwantitatieve variabelen en een (model)jaarrekening.

Het CBS heeft geaggregeerde statistieken over de jaren 2006 t/m 2013 samengesteld over zorginstellingen op basis van DigiMV-data. Waar nodig is de data door het CBS op basis van diverse controles gecorrigeerd en/of aangevuld. Zorginstellingen zonder DigiMV-opgave zijn in de statistiek verwerkt door ophoging van de beschikbare data op basis van wettelijk budget. De vergelijkingscijfers voor de benchmark zijn alleen gebaseerd op zorginstellingen waarvan (gecorrigeerde) DigiMV-data of data ontleend aan jaarrekeningen beschikbaar is. Zorginstellingen worden in de DigiMV-data op concernniveau weergegeven. Naast de hoofdactiviteit van het concern worden ook alle nevenactiviteiten meegenomen in de statistische beschrijving. Dit betekent bijvoorbeeld dat een concern dat naast een ziekenhuis ook een klein verpleeghuis heeft, in zijn geheel op basis van hoofdactiviteit als ziekenhuis is getypeerd.

2.1.1 Dekking van de benchmark per sector, 2013

	Concerns		Bedrijfs-opbrengsten	
	Aantal	Mln euro	Concerns in Benchmark	Bedrijfs-opbrengsten Benchmark
Zorgsector totaal	834	55 157	812	54 532
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	104	23 914	100	23 324
Universitair medische centra	8	7 546	8	7 546
Algemene ziekenhuizen	73	15 079	69	14 490
Categorale ziekenhuizen	23	1 289	23	1 289
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	730	31 243	712	31 208
Geestelijke gezondheidszorg	117	5 770	117	5 770
Gehandicaptenzorg	147	8 321	144	8 296
Verpleging en verzorging	309	17 152	308	15 011
Thuiszorg	157		143	2 130

Bron: CBS.

In tabel 2.1.1 is een overzicht gegeven van het aantal concerns volgens de CBS-statistiek Zorginstellingen en het aantal concerns in de benchmark. Concerns zijn ten behoeve van de benchmark in de sector Thuiszorg geplaatst als meer dan 50 procent van het totale wettelijke budget van het concern bestaat uit wettelijk budget extramurale verpleging en verzorging. In het totaal zijn gegevens van 812 zorginstellingen beschikbaar. Dat is 97 procent van de totale populatie die bestaat uit 834 instellingen. In termen van de bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de benchmark 99 procent. Dat wil zeggen dat vooral kleine concerns niet in de benchmark vertegenwoordigd zijn.

2.2 Methode

De vergelijkingscijfers voor de benchmark bestaan uit een set grenswaarden van de financiële kengetallen per sector. Hierbij zijn de waarden van de kengetallen van de zorginstellingen per sector gesorteerd van laag naar hoog en vervolgens opgedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. De grenswaarden zijn: het gemiddelde van de gehele sector en de hoogste waarden van het 1e, 2e, 8e en 9e deciel. Ter toelichting; de grenswaarde van het 8e deciel geeft de

waarde aan waarbij 80 procent van de instellingen in de sector lager scoort en 20 procent van de instellingen hoger. Het gemiddelde betreft de ongewogen gemiddelde waarde van alle concerns in de sector waarbij elke individuele zorginstelling even zwaar meetelt. Financiële kengetallen op sectorniveau zijn gepubliceerd op de CBS-website [StatLine](#).

Bij de sectoren UMC en Categoriele ziekenhuizen kunnen niet alle decielscores worden weergegeven. Het CBS publiceert geen informatie die herleidbaar is tot individuele instellingen. Daarom is gekozen voor het publiceren van waarden die gebaseerd zijn op minstens vijf instellingen. Bij de UMC's heeft dit tot gevolg dat alleen het gemiddelde wordt weergegeven en van de categoriele ziekenhuizen alleen het gemiddelde en de 2e en 8e decielscore. In sommige gevallen kan een kengetal door bijvoorbeeld een klein eigen vermogen of door weinig personeel in loondienst, een extreem grote of kleine waarde aannemen. Deze waarden zijn niet in de tabellen meegenomen. De financiële kengetallen zijn gebaseerd op een benchmarkmodel van VWS (zie bijlage 1). De berekening is als volgt:

2.2.1 Berekening Kengetallen

Kengetal	Berekening
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)	Resultaat voor belastingen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Financiële baten en lasten	Financieel resultaat/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest en belastingen (EBIT)	Resultaat voor belasting - Financieel resultaat/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest, belastingen en afschrijvingen (EBITDA)	(Resultaat voor belasting – Financieel resultaat - Afschrijvingen op vaste activa)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Rendement op geïnvesteerd vermogen	Operationele marge x Omloopsnelheid kapitaal
Operationele marge	100% – (Operationele kosten + Afschrijvingen)
Operationele kosten	Kosten personeel in loondienst + Kosten personeel niet in loondienst + Overige kosten
Kosten personeel in loondienst	(Totaal arbeidskosten + Overige personeelskosten)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Kosten personeel niet in loondienst	Kosten uitzendkrachten en overige inleen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Overige kosten	Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Hotelmatige kosten	Voeding- en hotelmatige kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Algemene kosten	Algemene kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%

2.2.1 Berekening Kengetallen (slot)

Kengetal	Berekening
Cliënt- en bewonergebonden kosten	Cliënt- en bewonergebonden kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Onderhoud- en energiekosten	Onderhoud- en energiekosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Niet eerder genoemde kosten	(Huur en operationele leasing kapitaalgoederen + Andere bedrijfskosten)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Afschrijving	Afschrijvingen op vaste activa/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Omloopsnelheid kapitaal	Totale bedrijfsopbrengsten/Totaal activa
Vaste activa	(Immateriële vaste activa + Materiële vaste activa + Financiële vaste activa)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Vlottende activa	(Vorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Financieringstekort + Effecten + Liquide middelen)/Totale Bedrijfsopbrengsten * 100%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Solvabiliteit	Eigen vermogen/Totaal activa * 100%
Quickratio ¹⁾	(Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen)/Kortlopende schulden * 100%
Currentratio ¹⁾	(Vorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen)/Kortlopende schulden * 100%
Rentabiliteit	Resultaat voor belastingen/Eigen vermogen * 100%

Bron: CBS.

¹⁾ Het financieringsoverschot of -tekort is buiten beschouwing gelaten vanwege achterstanden in de afwikkeling van deze posten door de zorgverzekeraars en de zorgkantoren.

2.3 Uitkomsten

2.3.1 Grenswaarden resultaten voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan		
			universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatieinstellingen
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	2,5	2,6	1,8	2,7	2,5
1e deciel	-2,9	0,1	x	0,5	x
2e deciel	0,0	1,0	x	1,4	0,5
8e deciel	5,5	4,5	x	4,2	4,7
9e deciel	8,8	5,2	x	5,2	x
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-1,3	-1,8	-1,4	-2,0	-1,4
1e deciel	-3,5	-3,6	x	-3,9	x
2e deciel	-2,4	-2,7	x	-2,9	-2,3
8e deciel	0,1	-1,0	x	-1,1	-0,3
9e deciel	0,4	-0,3	x	-0,8	x
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	3,8	4,4	3,2	4,7	3,9
1e deciel	-2,3	1,1	x	2,0	x
2e deciel	0,5	2,7	x	3,2	1,4
8e deciel	7,1	6,3	x	6,3	6,3
9e deciel	10,3	7,1	x	7,2	x
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	8,2	11,3	9,3	12,2	9,5
1e deciel	0,2	6,4	x	9,0	x
2e deciel	3,3	8,9	x	10,5	5,9
8e deciel	13,2	14,0	x	14,2	12,4
9e deciel	16,4	15,4	x	15,7	x

Bron: CBS.

2.3.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2013

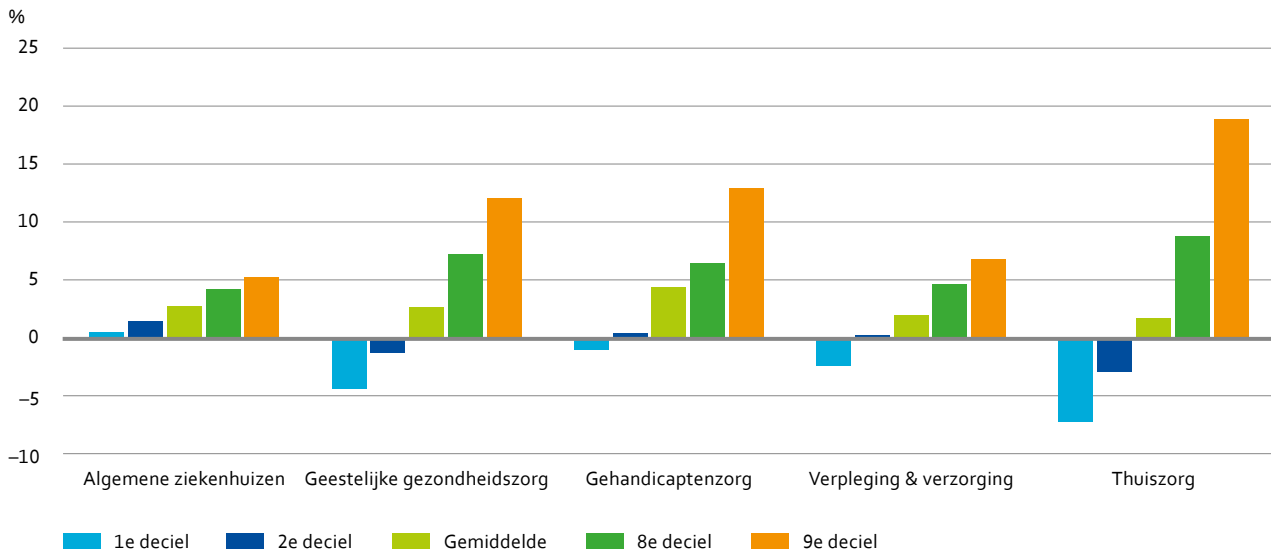
	Totaal Care	waarvan			thuiszorg
		geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	2,5	2,6	4,4	1,9	1,7
1e deciel	-3,5	-4,4	-1,0	-2,4	-7,2
2e deciel	-0,1	-1,3	0,4	0,2	-2,9
8e deciel	6,0	7,2	6,4	4,6	8,8
9e deciel	9,7	12,0	12,9	6,8	18,9
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-1,2	-1,1	-0,9	-1,8	-0,4
1e deciel	-3,5	-3,6	-2,4	-4,2	-0,7
2e deciel	-2,3	-2,0	-1,7	-3,3	-0,2
8e deciel	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3
9e deciel	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5

2.3.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2013 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
Winst voor interest en belastingen (EBIT)	%				
gemiddelde	3,7	3,7	5,3	3,7	2,1
1e deciel	-2,9	-3,5	-0,1	-2,1	-7,6
2e deciel	0,2	0,0	1,3	1,0	-2,4
8e deciel	7,4	8,3	6,9	7,1	8,4
9e deciel	11,3	12,1	13,3	9,3	18,3
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	7,8	6,9	9,4	9,2	4,0
1e deciel	-0,2	-0,6	2,6	2,5	-6,0
2e deciel	2,7	2,2	4,9	4,6	-1,1
8e deciel	12,7	12,4	11,8	13,7	9,8
9e deciel	16,7	14,7	16,2	17,2	19,8

Bron: CBS.

2.3.3 Spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (EBT), 2013

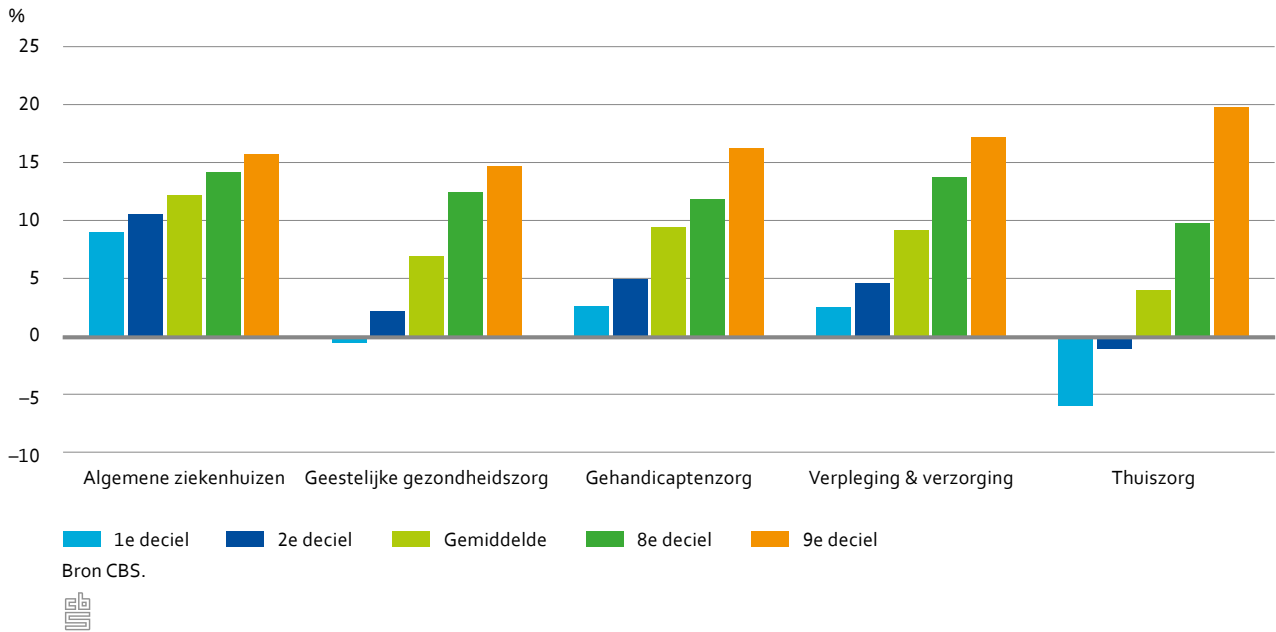
Bron CBS.

In figuur 2.3.3 is de spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering als percentage van de bedrijfsopbrengsten weergegeven. Opvallend is de grote spreiding in de thuiszorg. Bij de algemene ziekenhuizen is het verschil in winstpercentage tussen de afzonderlijke instellingen veel kleiner. Risico's in winstfluctuaties lijken dan ook hoger voor thuiszorginstellingen dan voor algemene ziekenhuizen.

De spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving als percentage van de bedrijfsopbrengsten laat een iets ander beeld zien (figuur 2.3.4). De afschrijvingen en rentelasten zijn verhoudingsgewijs hoog bij de algemene ziekenhuizen en de V&V-instellingen. De winst vóór interest, belasting en afschrijving is daar hoger dan het resultaat uit gewone bedrijfsvoering.

2.3.4 Spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA), 2013

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
Rendement op geïnvesteerd vermogen	%				
gemiddelde	6,3	4,3	3,9	4,5	3,6
1e deciel	-3,6	1,4	x	2,3	x
2e deciel	1,3	2,5	x	3,3	1,6
8e deciel	10,1	6,4	x	6,5	6,1
9e deciel	18,6	7,1	x	7,1	x
Operationele marge					
gemiddelde	4,0	4,6	3,8	4,9	4,1
1e deciel	-1,9	1,6	x	2,3	x
2e deciel	0,7	2,7	x	3,7	1,7
8e deciel	7,7	6,5	x	6,3	6,8
9e deciel	11,0	7,3	x	7,3	x
Operationele kosten					
gemiddelde	91,6	88,4	90,1	87,6	90,4
1e deciel	83,2	84,6	x	84,3	x
2e deciel	86,5	86,0	x	85,8	87,3
8e deciel	96,5	90,8	x	89,3	94,0
9e deciel	99,6	93,6	x	90,3	x
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	62,0	55,3	55,8	52,1	64,9
1e deciel	48,2	48,3	x	48,0	x
2e deciel	53,2	49,6	x	49,5	51,0
8e deciel	70,1	59,5	x	54,4	71,9
9e deciel	74,2	69,3	x	56,4	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013 (vervolg)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie- instellingen
	%				
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	5,5	2,8	2,7	2,4	4,1
1e deciel	0,5	1,1	x	1,0	x
2e deciel	1,1	1,5	x	1,3	1,9
8e deciel	6,1	3,4	x	2,8	6,1
9e deciel	10,5	4,6	x	4,1	x
Overige kosten					
gemiddelde	24,1	30,3	31,5	33,1	21,5
1e deciel	12,3	17,4	x	29,4	x
2e deciel	17,2	26,6	x	30,2	15,4
8e deciel	30,6	34,7	x	35,4	27,2
9e deciel	34,2	37,0	x	37,1	x
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	4,3	3,0	2,0	3,1	3,1
1e deciel	0,0	1,7	x	2,2	x
2e deciel	0,4	2,2	x	2,6	1,7
8e deciel	7,0	3,8	x	3,7	4,5
9e deciel	7,9	4,3	x	4,0	x
Algemene kosten					
gemiddelde	7,4	6,4	6,5	6,3	6,9
1e deciel	3,7	4,3	x	4,2	x
2e deciel	4,4	5,0	x	4,9	5,1
8e deciel	8,7	7,2	x	7,1	8,0
9e deciel	11,3	8,7	x	8,4	x
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	4,6	17,0	19,0	20,3	6,2
1e deciel	0,0	2,0	x	16,1	x
2e deciel	0,3	12,4	x	17,4	1,3
8e deciel	4,2	22,7	x	23,7	8,7
9e deciel	17,1	25,4	x	26,0	x
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3,3	2,5	2,8	2,4	2,6
1e deciel	0,1	1,5	x	1,7	x
2e deciel	1,3	1,8	x	1,8	1,4
8e deciel	4,6	3,1	x	2,9	3,9
9e deciel	5,6	3,8	x	3,6	x
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,5	1,4	1,2	1,0	2,6
1e deciel	0,2	0,2	x	0,2	x
2e deciel	0,9	0,4	x	0,3	0,5
8e deciel	7,8	2,0	x	1,5	3,3
9e deciel	10,7	2,7	x	2,3	x
Afschrijving					
gemiddelde	4,4	7,0	6,1	7,5	5,5
1e deciel	0,6	5,0	x	5,7	x
2e deciel	1,4	5,7	x	6,1	3,9
8e deciel	6,8	8,4	x	8,9	6,6
9e deciel	8,0	9,1	x	9,3	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013 (slot)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	201,6	100,7	100,9	100,0	102,6
1e deciel	71,3	70,2	x	69,8	x
2e deciel	88,1	79,1	x	78,2	76,4
8e deciel	245,0	117,2	x	117,4	133,4
9e deciel	384,3	146,6	x	147,6	x
Vaste activa					
gemiddelde	48,9	66,0	61,1	68,5	60,1
1e deciel	2,4	36,4	x	38,2	x
2e deciel	6,6	46,8	x	50,4	35,3
8e deciel	80,9	81,7	x	82,4	80,7
9e deciel	104,6	93,5	x	99,5	x
Vlottende activa					
gemiddelde	32,8	40,6	39,3	38,1	48,5
1e deciel	10,9	26,6	x	23,5	x
2e deciel	15,6	29,6	x	27,5	34,3
8e deciel	46,0	50,3	x	47,9	57,3
9e deciel	57,3	56,8	x	54,7	x

Bron: CBS.

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2013

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	6,6	9,7	9,9	3,9	6,6
1e deciel	-4,8	-4,5	0,3	-2,0	-19,9
2e deciel	1,0	0,0	2,0	1,9	-6,8
8e deciel	11,1	14,5	12,3	7,0	27,1
9e deciel	21,3	29,9	22,2	9,9	39,4
Operationele marge					
gemiddelde	3,9	4,2	5,8	4,1	1,3
1e deciel	-2,4	-3,4	0,2	-1,1	-7,7
2e deciel	0,4	0,0	1,6	1,3	-2,5
8e deciel	7,9	9,0	7,6	7,7	8,6
9e deciel	12,0	12,5	14,8	9,6	18,3
Operationele kosten					
gemiddelde	92,0	92,6	90,1	90,4	96,9
1e deciel	82,7	84,4	82,6	82,7	79,9
2e deciel	86,7	87,4	87,5	85,9	90,2
8e deciel	97,1	97,7	95,0	95,1	100,8
9e deciel	100,0	100,6	97,0	97,2	105,9

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2013 (vervolg)

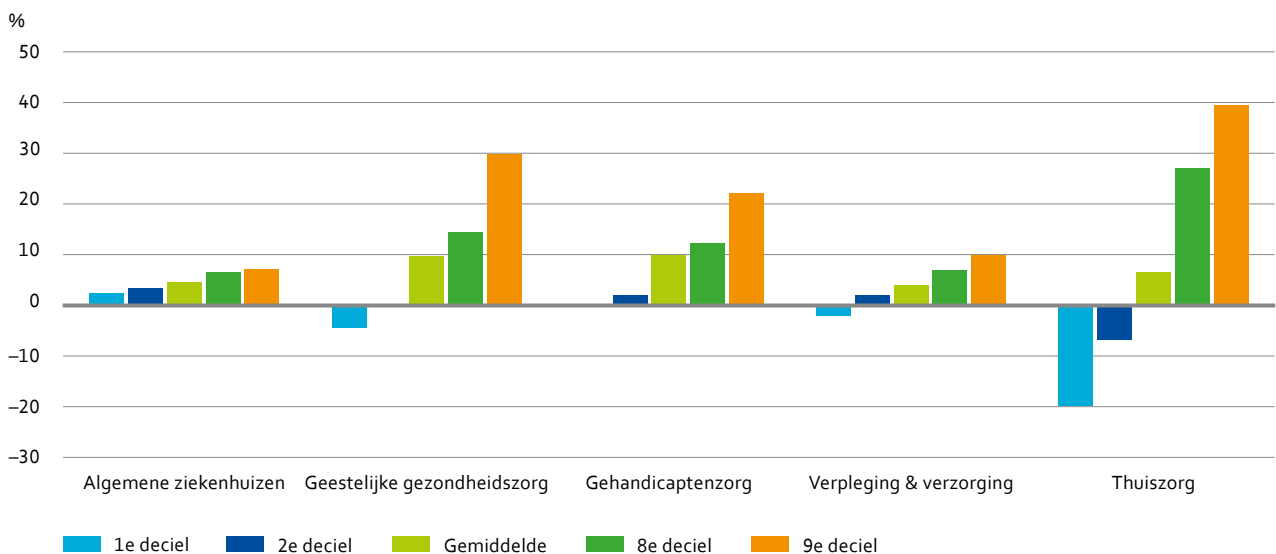
	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheids- zorg	gehandi- captenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	62,9	63,4	60,1	62,7	65,8
1e deciel	48,1	48,6	43,8	54,1	29,4
2e deciel	56,1	54,9	56,1	57,7	44,5
8e deciel	70,6	72,7	67,9	67,4	82,8
9e deciel	74,7	76,1	70,3	69,8	89,1
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	5,9	5,2	3,3	3,6	14,1
1e deciel	0,4	0,0	0,1	0,7	0,0
2e deciel	1,1	1,2	0,8	1,3	0,8
8e deciel	6,6	6,2	4,9	5,3	22,1
9e deciel	12,2	12,3	7,5	6,7	46,7
Overige kosten					
gemiddelde	23,2	24,0	26,8	24,2	16,9
1e deciel	11,4	15,5	18,0	17,8	5,2
2e deciel	16,7	16,3	20,4	19,6	7,3
8e deciel	27,9	29,8	30,6	27,8	22,3
9e deciel	33,1	37,0	38,2	31,6	29,0
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	4,5	2,8	4,5	6,8	1,0
1e deciel	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0
2e deciel	0,0	0,0	2,1	5,6	0,0
8e deciel	7,2	4,6	6,9	7,9	2,2
9e deciel	8,1	5,5	7,9	8,9	4,1
Algemene kosten					
gemiddelde	7,5	9,4	7,8	5,5	10,1
1e deciel	3,7	4,7	3,9	3,6	3,1
2e deciel	4,3	6,0	4,5	4,0	5,0
8e deciel	8,9	12,4	9,6	6,5	11,4
9e deciel	12,0	16,1	11,9	7,7	17,7
Clïënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	2,8	4,1	5,3	1,9	1,3
1e deciel	0,0	0,0	0,3	0,5	0,0
2e deciel	0,3	0,0	0,9	0,9	0,0
8e deciel	3,0	4,3	5,4	2,7	0,8
9e deciel	4,6	7,4	9,3	3,0	1,7
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3,4	2,7	3,6	4,4	1,5
1e deciel	0,0	0,0	0,9	2,7	0,0
2e deciel	1,0	0,6	2,4	3,1	0,0
8e deciel	4,8	4,0	4,5	5,2	2,2
9e deciel	5,8	5,4	5,2	6,4	3,5
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,9	4,9	5,6	5,6	2,9
1e deciel	0,3	0,7	0,8	0,5	0,0
2e deciel	1,2	1,8	1,9	1,3	0,6
8e deciel	8,5	8,4	8,7	9,2	4,8
9e deciel	11,2	11,3	11,1	12,2	7,3

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2013 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheids- zorg	gehandi- captenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Afschrijving					
gemiddelde	4,1	3,2	4,1	5,4	1,9
1e deciel	0,5	0,7	1,2	2,4	0,0
2e deciel	1,2	1,3	2,2	3,0	0,2
8e deciel	6,4	5,2	5,8	7,5	1,9
9e deciel	7,6	6,7	6,7	8,8	3,2
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	215,7	185,4	191,5	133,3	442,4
1e deciel	71,3	85,2	84,2	56,6	148,1
2e deciel	91,6	103,7	98,0	72,7	189,2
8e deciel	267,6	233,8	236,9	174,9	535,6
9e deciel	398,0	323,1	337,7	232,1	788,6
Vaste activa					
gemiddelde	46,5	32,0	47,8	68,7	9,5
1e deciel	2,1	2,2	5,9	11,7	0,4
2e deciel	5,0	4,0	13,6	20,8	1,1
8e deciel	79,8	56,9	78,5	103,3	12,7
9e deciel	105,7	80,5	92,3	134,9	27,0
Vlottende activa					
gemiddelde	31,7	42,7	26,2	32,0	27,6
1e deciel	10,5	19,3	8,9	10,8	9,0
2e deciel	14,9	25,5	11,2	14,6	14,8
8e deciel	44,8	52,3	36,4	44,0	40,8
9e deciel	58,2	69,5	56,4	59,8	50,9

Bron: CBS.

2.3.7 Spreiding van het rendement op geïnvesteerd vermogen per sector, 2013

Bron CBS.

Tussen de sectoren bestaan grote verschillen in het rendement op geïnvesteerd vermogen (figuur 2.3.7). Bij 80 procent van de algemene ziekenhuizen ligt het rendement tussen de 2 en 7 procent. Bij 80 procent van de GGZ-instellingen ligt dit tussen de –5 en 30 procent en bij thuiszorginstellingen tussen de –20 en 39 procent.

De kengetallen van de thuiszorginstellingen zijn vanwege de aard van hun werkzaamheden vaker afwijkend van de waarden in andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de vaste activa veel lager dan in sectoren met intramurale zorg. Dat geldt ook voor de hotelmatige-, cliëntgebonden-, onderhoud- en energiekosten en de afschrijvingskosten. Daarnaast valt op dat in verhouding met de andere sectoren, een relatief groot deel van de thuiszorginstellingen veel gebruik maakt van personeel dat niet in loondienst is.

De solvabiliteit van de instellingen in de care-sectoren is gemiddeld ongeveer anderhalf keer zo hoog als die van de algemene ziekenhuizen (figuur 2.3.9). Klaarblijkelijk hebben de care-sectoren meer mogelijkheden om het eigen vermogen op te bouwen om financiële risico's op te vangen. De verschillen tussen de instellingen binnen de sectoren zijn echter veel groter. Tien procent van de instellingen voor gehandicaptenzorg heeft zelfs een solvabiliteit van meer dan 75 procent. Verder hebben de care-sectoren een grotere spreiding in de solvabiliteit dan de algemene ziekenhuizen.

2.3.8 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013

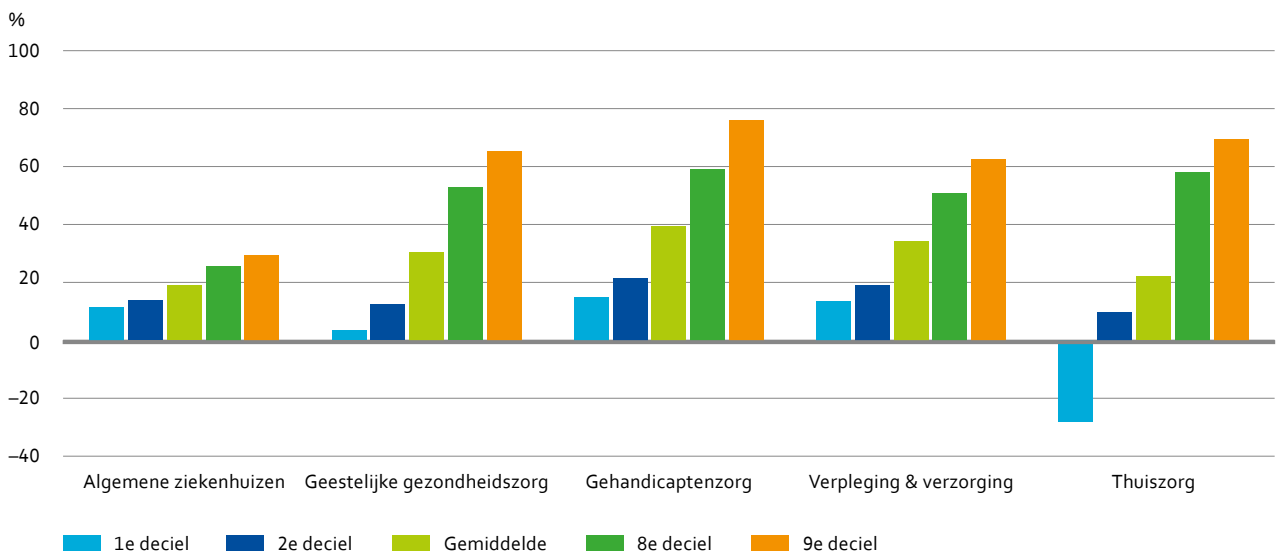
	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Weerstandvermogen					
gemiddelde	24,7	21,3	21,6	20,0	25,0
1e deciel	3,7	12,7	x	11,4	x
2e deciel	11,7	16,8	x	15,7	19,1
8e deciel	35,4	26,5	x	25,8	29,5
9e deciel	49,3	28,0	x	27,8	x
Solvabiliteit					
gemiddelde	30,9	20,6	21,8	18,9	25,0
1e deciel	10,5	11,8	x	11,5	x
2e deciel	16,6	14,7	x	13,8	17,8
8e deciel	50,8	26,9	x	25,6	31,3
9e deciel	65,3	30,4	x	29,4	x
Quickratio					
gemiddelde	179,1	101,3	121,6	94,9	113,6
1e deciel	52,9	56,5	x	54,8	x
2e deciel	70,7	73,1	x	68,5	87,6
8e deciel	217,1	128,6	x	118,8	145,9
9e deciel	335,9	147,6	x	130,9	x
Currentratio					
gemiddelde	185,7	116,4	126,7	106,7	142,0
1e deciel	56,5	73,4	x	65,7	x
2e deciel	78,1	82,4	x	77,5	114,0
8e deciel	221,1	150,0	x	128,5	181,7
9e deciel	337,2	165,9	x	157,1	x

2.3.8 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2013 (slot)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Rentabiliteit					
gemiddelde	24,1	12,7	7,4	14,1	10,4
1e deciel	-13,5	0,0	x	0,2	x
2e deciel	0,5	3,8	x	5,6	3,1
8e deciel	23,2	19,9	x	22,9	19,2
9e deciel	53,3	29,1	x	32,0	x

Bron: CBS.

2.3.9 Spreiding solvabiliteit per sector, 2013

Bron CBS.

2.3.10 Grenswaarden Ratio's voor de Care-sector, 2013

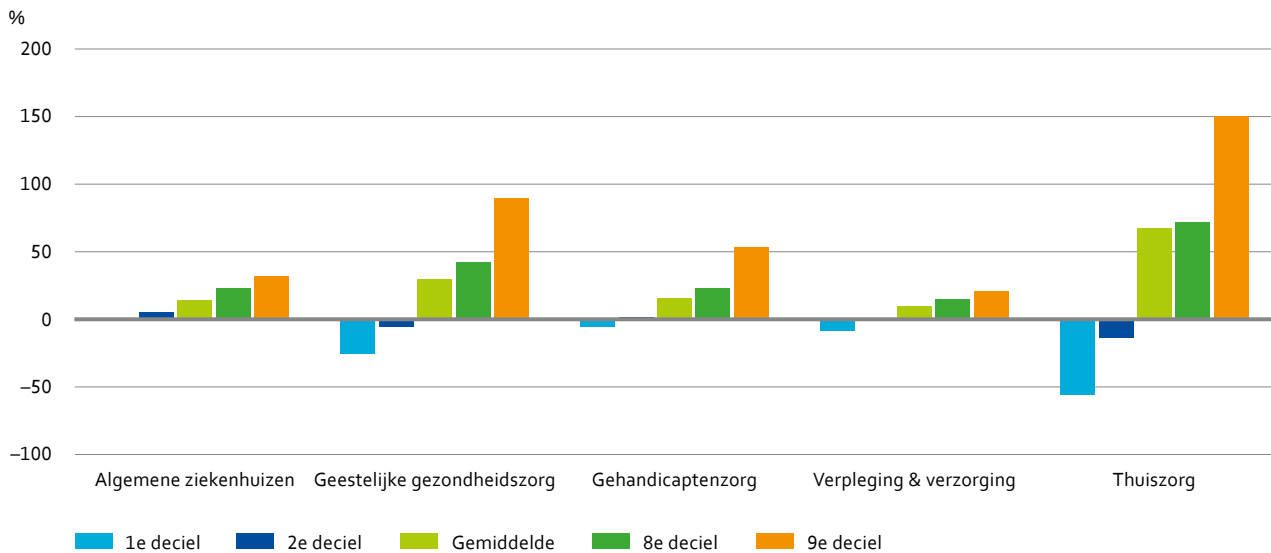
	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Weerstandsvermogen					
gemiddelde	25,1	22,0	28,9	30,6	12,1
1e deciel	3,1	2,4	7,5	12,5	-5,4
2e deciel	10,8	10,9	14,8	18,6	1,3
8e deciel	38,5	29,1	39,0	44,5	25,6
9e deciel	51,7	43,4	57,7	55,2	41,1
Solvabiliteit					
gemiddelde	32,3	30,6	39,4	34,4	22,0
1e deciel	9,9	3,4	14,9	13,6	-28,3
2e deciel	17,8	12,4	21,5	19,2	9,8
8e deciel	52,8	52,8	59,2	50,8	58,1
9e deciel	67,9	65,3	76,0	62,6	69,6

2.3.10 Grenswaarden Ratio's voor de Care-sector, 2013 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheids- zorg	gehandi- captenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Quickratio					
gemiddelde	190,1	177,9	207,8	163,2	240,3
1e deciel	51,9	57,3	49,0	46,9	57,8
2e deciel	69,4	65,9	65,1	71,1	75,0
8e deciel	232,1	226,6	256,0	234,0	223,6
9e deciel	357,0	373,9	436,1	340,8	327,0
Currentratio					
gemiddelde	195,5	202,7	209,9	165,1	240,6
1e deciel	54,1	84,7	51,9	51,0	57,8
2e deciel	77,1	99,7	65,1	73,5	75,0
8e deciel	236,1	246,8	261,9	235,8	223,6
9e deciel	359,2	383,6	447,6	341,0	327,0
Rentabiliteit					
gemiddelde	25,7	29,4	15,6	9,9	67,4
1e deciel	-18,6	-25,3	-5,3	-8,8	-56,0
2e deciel	0,1	-5,8	1,7	0,6	-13,8
8e deciel	24,6	42,4	23,1	15,2	71,8
9e deciel	58,3	89,9	53,2	20,8	150,0

Bron: CBS

2.3.11 Spreiding van de rentabiliteit per sector, 2013

Bron CBS.

Uit figuur 2.3.11 blijkt dat de spreiding van de rentabiliteit relatief gering is bij de algemene ziekenhuizen en de VVT-instellingen.

Grote variatie in de winstgevendheid is zichtbaar bij de thuiszorginstellingen, waarbij tien procent van de instellingen een winstmarge heeft kleiner dan -56 procent en tien procent groter dan 150 procent.

3. Ontwikkelingen 2009–2013

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling van de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2009 tot en met 2013 beschreven.

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle (concerns van) zorginstellingen waarvan de benodigde financiële gegevens zijn aangeleverd via DigiMV. In termen van de totale bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de zorginstellingen in deze analyse nagenoeg 100 procent.

3.1 Dekking door zorginstellingen(concerns) in de analyse per sector per jaar

	Concerns					Aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
	Aantal					%				
Zorgsector totaal	769	758	776	776	812	99,7	99,7	99,9	99,8	98,9
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	111	107	106	106	100	100	100	100	100	97,5
Universitair medische centra	8	8	8	8	8	100	100	100	100	100
Algemene ziekenhuizen	78	76	75	75	69	100	100	100	100	96,1
Categorale ziekenhuizen	25	23	23	23	23	100	100	100	100	100
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	658	651	670	670	712	99,5	99,5	99,9	99,7	99,9
Geestelijke Gezondheidszorg	86	90	95	106	117	100	100	100	100	100
Gehandicaptenzorg	136	140	139	137	144	100	100	100	100	99,7
Verpleging, verzorging en thuiszorg						99,1	99,1	99,8	99,5	99,9
Verpleging en verzorging	330	321	312	311	308					
Thuiszorg	106	100	124	116	143					

Bron: CBS.

3.1 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)

Het kengetal Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten.

Zorginstellingen hebben traditioneel een relatief lage winstmarge. Tabel 3.1.1 laat zien dat het gemiddelde resultaat groeit van 2,9 procent in 2009 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 daalt het gemiddelde resultaat naar 2,5 procent. De daling van het resultaat vindt vooral plaats bij de care-sectoren. Het resultaat van care-instellingen steeg tussen 2009 en 2012 van 3,2 naar 4,1 procent. In 2013 daalt het resultaat naar 2,5 procent. Bij de cure instellingen steeg het gemiddelde resultaat tussen 2009 en 2012 van 1,5 procent naar 2,0 procent. In 2013 steeg het gemiddelde resultaat bij de cure instellingen verder door naar 2,6 procent.

In 2013 is daarmee het enige jaar waarin het gemiddelde resultaat van de cure instellingen hoger is dan van de care instellingen.

De daling van het gemiddelde resultaat in 2013 ten opzichte van 2012 treedt bij alle sectoren in de care op. Opvallend is de ontwikkeling van het resultaat bij thuiszorginstellingen. In 2010 tot en met 2012 was het gemiddelde resultaat van de thuiszorginstellingen hoger dan het resultaat van de andere care sectoren. In 2009 en 2013 is het gemiddelde resultaat het laagste van alle care-sectoren.

In 2013 is de winstmarge bij algemene ziekenhuizen omhoog gegaan van 1,9 procent naar 2,7 procent.

3.1.1 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), totale Zorg en Cure

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	2,9	3,0	2,9	3,8	2,5
1e deciel	-1,2	-1,0	-1,2	-0,3	-2,9
2e deciel	0,4	0,4	0,4	0,8	0,0
8e deciel	5,8	4,8	5,2	6,3	5,5
9e deciel	9,2	8,3	8,3	10,4	8,8
Totaal Cure					
gemiddelde	1,5	1,7	1,9	2,0	2,6
1e deciel	-0,2	0,1	0,4	0,3	0,1
2e deciel	0,4	0,7	0,6	0,9	1,0
8e deciel	2,8	2,9	3,1	3,1	4,5
9e deciel	3,4	3,9	4,7	4,1	5,2
Universitair medische centra					
gemiddelde	1,0	0,7	1,4	1,9	1,8
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	1,7	2,0	1,9	1,9	2,7
1e deciel	0,0	0,2	0,4	0,1	0,5
2e deciel	0,7	0,9	0,6	0,9	1,4
8e deciel	2,9	3,0	3,3	3,2	4,2
9e deciel	3,8	4,1	4,7	4,4	5,2
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	1,0	1,3	1,9	2,4	2,5
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	-0,5	0,3	0,5	0,8	0,5
8e deciel	2,7	2,8	3,0	2,7	4,7
9e deciel	x	x	x	x	x

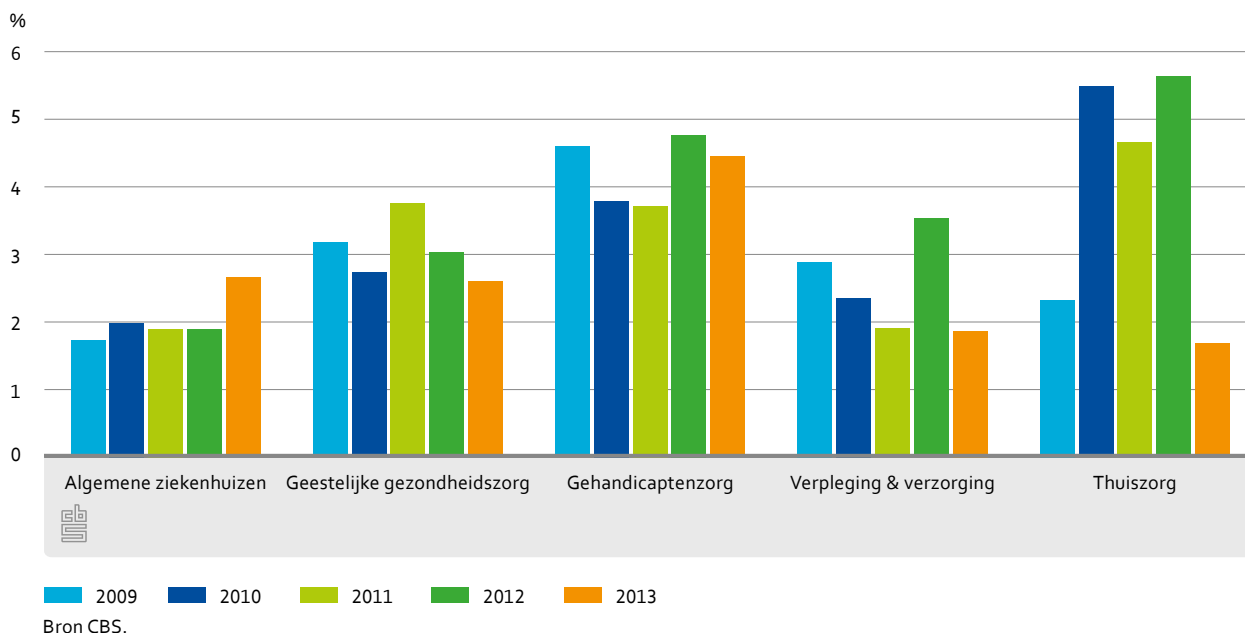
Bron: CBS.

3.1.2 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	3,2	3,2	3,0	4,1	2,5
1e deciel	-1,3	-1,2	-1,4	-0,6	-3,5
2e deciel	0,4	0,3	0,2	0,8	-0,1
8e deciel	6,5	5,2	5,5	7,1	6,0
9e deciel	9,8	8,8	8,9	11,1	9,7
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	3,2	2,7	3,7	3,0	2,6
1e deciel	-0,3	-1,2	-2,3	-1,7	-4,4
2e deciel	0,4	0,3	0,5	0,1	-1,3
8e deciel	5,9	4,4	8,0	7,7	7,2
9e deciel	8,7	10,3	11,0	10,3	12,0
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	4,6	3,8	3,7	4,8	4,4
1e deciel	-0,1	-1,1	-1,7	0,7	-1,0
2e deciel	0,8	0,5	0,1	1,1	0,4
8e deciel	7,8	5,8	5,3	7,8	6,4
9e deciel	12,7	10,0	9,7	12,0	12,9
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	2,9	2,4	1,9	3,5	1,9
1e deciel	-1,2	-1,0	-1,0	0,0	-2,4
2e deciel	0,4	0,4	0,3	1,1	0,2
8e deciel	5,9	4,6	4,3	6,1	4,6
9e deciel	8,5	6,6	5,9	9,0	6,8
Thuiszorg					
gemiddelde	2,3	5,5	4,7	5,6	1,7
1e deciel	-4,2	-3,2	-3,9	-4,3	-7,2
2e deciel	-0,7	0,0	-0,3	0,0	-2,9
8e deciel	7,9	10,4	9,4	11,8	8,8
9e deciel	19,1	19,0	17,3	21,7	18,9

Bron: CBS.

3.1.3 Ontwikkeling van het gemiddelde resultaat (EBT) per sector, 2009–2013

3.2 Weerstandsvermogen

In dit rapport onderscheiden we twee benaderingen voor solvabiliteit. In de zorg wordt de solvabiliteit veelal berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Deze maat, aangeduid met weerstandsvermogen, geeft aan of in geval van faillissement er voldoende eigen vermogen is om de leningen te kunnen aflossen. Het weerstandsvermogen van de zorginstellingen is de laatste jaren flink toegenomen. In 2009 werd gemiddeld 20,3 procent behaald. In de jaren daarna is het gestadig gegroeid tot 24,7 procent in 2013. Het Waarborgfonds voor de zorg (WfZ) acht voor de zorginstellingen een vermogen van minimaal 15 procent wenselijk. Meer dan 20 procent van de instellingen voldoet echter niet aan de vermogens-eisen van het WfZ. De spreiding is echter heel groot. Bij de ziekenhuizen groeide het gemiddelde weerstandsvermogen van 15,1 procent in 2009 naar 21,3 procent in 2013, terwijl de care-instellingen in dezelfde periode gemiddeld van 21,2 procent naar 25,1 procent groeiden. Binnen de sector cure scoren de categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen in 2013 gemiddeld 25 procent en halen de algemene ziekenhuizen 20 procent. Binnen de care-sector is vooral de vermogensontwikkeling van de instellingen voor verpleging en verzorging opvallend. Zij groeiden van 23,4 procent in 2009 naar gemiddeld 30,6 procent in 2013.

3.2.1 Grenswaarden weerstandsvermogen voor totale Zorg en Cure

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Zorg gemiddelde	20,3	22,3	23,4	24,2	24,7
1e deciel	4,6	5,5	4,4	5,5	3,7
2e deciel	10,1	10,5	11,2	12,3	11,7
8e deciel	29,3	31,5	32,6	34,0	35,4
9e deciel	38,6	43,0	45,9	47,8	49,3

3.2.1 Grenswaarden weerstandsvermogen voor totale Zorg en Cure (slot)

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Cure					
gemiddelde	15,1	16,0	17,7	19,5	21,3
1e deciel	7,8	9,0	10,2	11,6	12,7
2e deciel	10,3	10,2	12,4	13,7	16,8
8e deciel	21,0	21,3	23,1	24,1	26,5
9e deciel	23,6	24,7	25,1	27,5	28,0
Universitair medische centra					
gemiddelde	16,1	15,9	17,6	20,5	21,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	13,3	14,5	16,6	18,1	20,0
1e deciel	7,1	8,6	9,9	10,2	11,4
2e deciel	10,0	9,8	11,5	12,5	15,7
8e deciel	19,2	18,9	21,4	23,1	25,8
9e deciel	21,5	22,5	24,0	24,4	27,8
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	20,3	21,0	21,4	23,4	25,0
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	14,2	15,2	15,7	17,6	19,1
8e deciel	23,9	25,9	25,8	29,5	29,5
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

3.2.2 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Care-sector

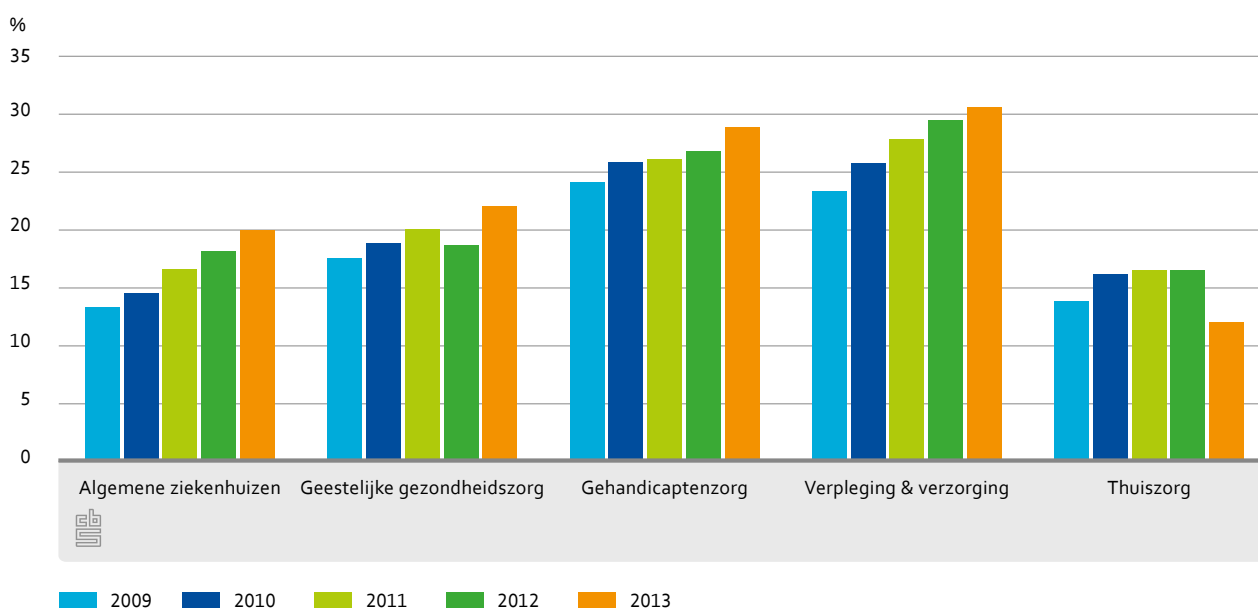
	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	21,2	23,3	24,3	25,0	25,1
1e deciel	3,7	4,3	3,4	4,5	3,1
2e deciel	10,0	10,7	10,9	12,0	10,8
8e deciel	30,6	33,4	34,2	36,4	38,5
9e deciel	41,1	46,8	48,3	49,6	51,7
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	17,6	18,8	20,1	18,7	22,0
1e deciel	5,0	1,7	3,9	1,2	2,4
2e deciel	9,4	9,9	9,9	9,2	10,9
8e deciel	23,8	25,4	26,7	29,1	29,1
9e deciel	30,8	32,1	41,8	39,3	43,4
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	24,1	25,8	26,1	26,8	28,9
1e deciel	6,7	9,5	9,8	9,5	7,5
2e deciel	12,5	13,3	14,3	14,8	14,8
8e deciel	30,7	32,9	31,5	33,3	39,0
9e deciel	47,0	58,0	57,8	53,3	57,7

3.2.2 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Care-sector (slot)

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	23,4	25,7	27,8	29,5	30,6
1e deciel	8,5	9,6	10,8	12,0	12,5
2e deciel	12,6	14,0	15,9	17,6	18,6
8e deciel	34,0	36,1	40,0	42,1	44,5
9e deciel	41,5	46,8	50,3	52,4	55,2
Thuiszorg					
gemiddelde	13,9	16,2	16,5	16,6	12,1
1e deciel	-2,8	0,3	-5,0	-0,2	-5,4
2e deciel	1,3	1,3	1,0	1,7	1,3
8e deciel	20,9	26,8	26,6	27,9	25,6
9e deciel	37,7	47,0	41,8	45,5	41,1

Bron: CBS.

3.2.3 Ontwikkeling van het gemiddelde weerstandsvermogen per sector, 2009–2013

2009 2010 2011 2012 2013

Bron CBS.

3.3 Solvabiliteit

De tweede manier om solvabiliteit te berekenen is door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar totale verplichtingen te voldoen. Dit is de definitie die het meest gangbaar is in de bedrijfseconomie en daarom aangeduid wordt met solvabiliteit.

De ontwikkeling van de solvabiliteit volgens deze methode komt over het algemeen overeen met de uitkomsten van het weerstandsvermogen. We zien een groei in alle sectoren, behalve de thuiszorg, waarbij de cure lager scoort dan de care. Binnen de care liggen de gemiddelde waarden in 2013 rond de 32 procent, waar de ziekenhuizen gemiddeld ruim 10 procentpunten lager scoren.

3.3.1 Grenswaarden solvabiliteit voor totale Zorg en Cure

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	26,1	27,2	28,1	30,2	30,9
1e deciel	7,1	8,8	8,7	10,3	10,5
2e deciel	11,8	13,5	13,8	16,1	16,6
8e deciel	43,4	44,5	46,6	48,2	50,8
9e deciel	57,8	59,1	61,3	63,1	65,3
Totaal Cure					
gemiddelde	14,1	15,8	16,9	18,7	20,6
1e deciel	6,3	7,5	9,0	9,5	11,8
2e deciel	9,5	10,8	10,7	12,6	14,7
8e deciel	18,6	21,0	22,5	24,4	26,9
9e deciel	23,7	24,2	25,5	27,9	30,4
Universitair medische centra					
gemiddelde	17,6	17,1	17,8	20,0	21,8
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	12,2	14,2	15,1	16,7	18,9
1e deciel	6,1	6,8	8,4	9,2	11,5
2e deciel	8,5	10,1	10,2	11,0	13,8
8e deciel	17,1	20,2	21,1	21,9	25,6
9e deciel	19,9	22,5	23,8	24,8	29,4
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	18,9	20,8	22,6	24,5	25,0
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	11,3	13,7	14,5	16,2	17,8
8e deciel	24,6	26,0	30,8	31,7	31,3
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

3.3.2 Grenswaarden solvabiliteit voor de Care-sector

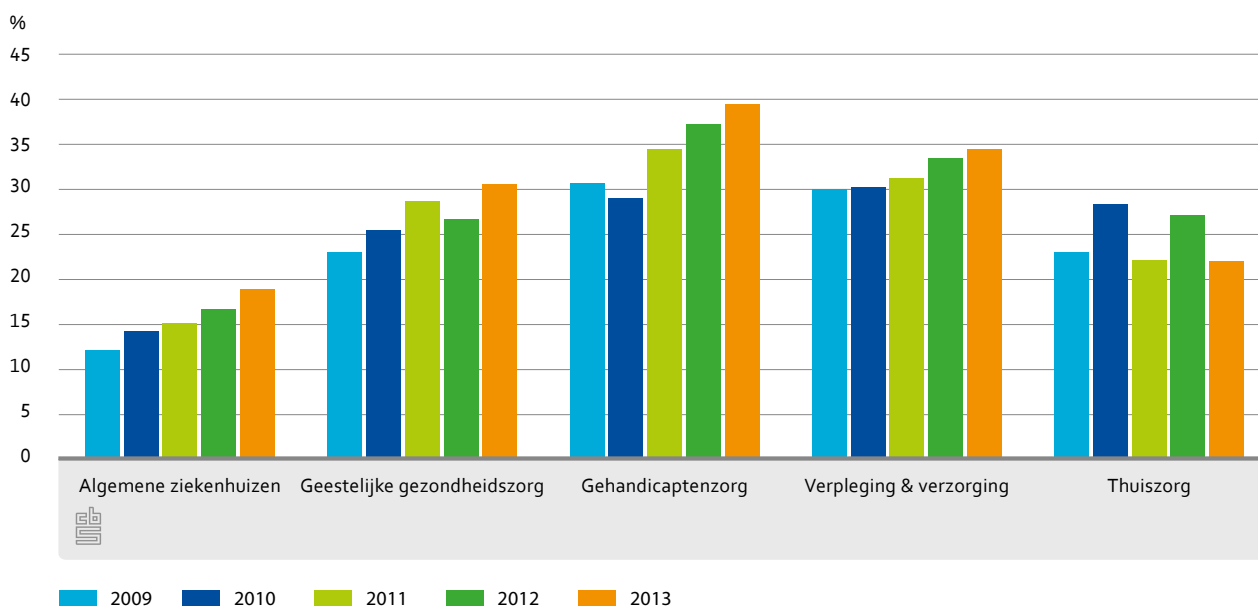
	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	28,1	29,0	29,9	32,0	32,3
1e deciel	7,9	8,9	8,6	10,5	9,9
2e deciel	13,4	14,6	15,5	17,2	17,8
8e deciel	46,3	47,6	50,3	51,7	52,8
9e deciel	59,9	62,1	62,7	64,9	67,9
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	23,0	25,4	28,7	26,7	30,6
1e deciel	6,8	4,3	6,2	1,7	3,4
2e deciel	11,0	11,7	13,7	11,4	12,4
8e deciel	37,0	38,4	47,7	47,8	52,8
9e deciel	54,9	58,8	62,1	62,6	65,3

3.3.2 Grenswaarden solvabiliteit voor de Care-sector (slot)

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	30,7	29,0	34,5	37,2	39,4
1e deciel	8,7	13,5	12,6	14,1	14,9
2e deciel	15,7	16,8	17,8	20,1	21,5
8e deciel	49,1	49,6	52,4	54,0	59,2
9e deciel	66,4	70,5	71,7	73,2	76,0
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	30,0	30,3	31,3	33,4	34,4
1e deciel	10,3	10,7	11,2	13,7	13,6
2e deciel	15,3	15,0	16,2	18,1	19,2
8e deciel	45,8	45,2	46,8	47,2	50,8
9e deciel	57,8	59,6	59,4	62,7	62,6
Thuiszorg					
gemiddelde	23,0	28,4	22,2	27,1	22,0
1e deciel	-20,2	0,6	-19,4	-0,8	-28,3
2e deciel	6,1	8,9	5,2	9,6	9,8
8e deciel	53,3	52,6	54,5	56,5	58,1
9e deciel	61,1	67,0	69,9	67,6	69,6

Bron: CBS.

3.3.3 Ontwikkeling van de gemiddelde solvabiliteit per sector, 2009-2013

Bron CBS.

3.4 Current ratio

Het kengetal Current ratio is een maat voor de liquiditeit van een onderneming. De Current ratio wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar directe verplichtingen te voldoen. Een waarde boven de 100 betekent dat een onderneming de kortlopende verplichtingen kan betalen.

3.4.1 Grenswaarden current ratio voor totale Zorg en Cure

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	134,9	176,9	163,1	166,2	185,7
1e deciel	22,8	31,0	28,3	35,1	56,5
2e deciel	40,9	46,4	51,1	60,7	78,1
8e deciel	179,4	197,0	207,5	211,5	221,1
9e deciel	259,6	286,4	291,2	297,8	337,2
Totaal Cure					
gemiddelde	106,7	113,9	132,5	117,4	116,4
1e deciel	49,1	49,6	61,2	69,8	73,4
2e deciel	65,8	61,3	77,8	78,2	82,4
8e deciel	129,0	145,9	177,3	146,1	150,0
9e deciel	164,4	181,2	238,9	176,6	165,9
Universitair medische centra					
gemiddelde	99,9	69,0	94,5	120,0	126,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	98,0	104,4	131,7	109,6	106,7
1e deciel	48,2	49,4	61,1	66,6	65,7
2e deciel	64,4	62,7	79,4	73,0	77,5
8e deciel	128,4	142,3	175,8	138,4	128,5
9e deciel	163,2	183,6	243,7	162,3	157,1
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	135,9	160,9	148,4	141,7	142,0
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	57,6	69,1	82,1	101,2	114,0
8e deciel	149,8	165,7	199,0	181,5	181,7
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

3.4.2 Grenswaarden current ratio voor de Care-sector

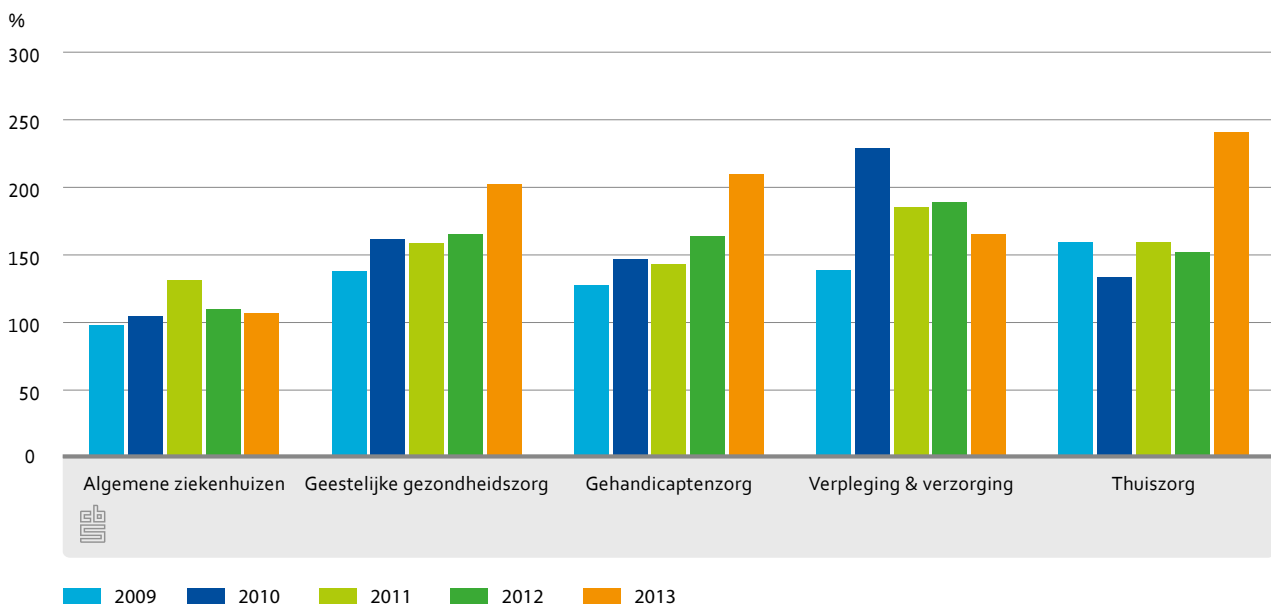
	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	139,7	187,2	167,9	174,0	195,5
1e deciel	19,8	27,5	25,7	32,8	54,1
2e deciel	37,7	43,4	44,9	56,1	77,1
8e deciel	193,6	206,2	214,1	219,3	236,1
9e deciel	277,2	301,7	307,1	315,2	359,2
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	137,7	161,9	158,4	165,7	202,7
1e deciel	42,0	52,7	58,9	51,2	84,7
2e deciel	59,3	72,5	79,0	67,6	99,7
8e deciel	212,1	230,1	217,2	250,9	246,8
9e deciel	265,1	325,1	294,5	312,0	383,6

3.4.2 Grenswaarden current ratio voor de Care-sector (slot)

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	127,9	147,1	143,0	163,9	209,9
1e deciel	11,2	13,6	16,7	23,4	51,9
2e deciel	22,5	28,3	27,4	43,0	65,1
8e deciel	165,0	214,8	182,5	222,9	261,9
9e deciel	345,3	384,8	409,0	403,1	447,6
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	138,8	228,6	185,4	189,3	165,1
1e deciel	19,5	32,9	25,9	32,9	51,0
2e deciel	34,6	45,3	45,4	58,6	73,5
8e deciel	199,7	206,9	223,9	221,2	235,8
9e deciel	276,5	286,1	307,2	314,5	341,0
Thuiszorg					
gemiddelde	159,1	133,9	159,4	152,3	240,6
1e deciel	32,2	17,1	30,7	17,5	57,8
2e deciel	48,8	36,9	51,8	45,6	75,0
8e deciel	183,3	181,7	219,9	205,2	223,6
9e deciel	260,1	239,5	270,5	299,2	327,0

Bron: CBS.

3.4.3 Ontwikkeling van de gemiddelde current ratio per sector, 2009–2013

Bron CBS.

Alle sectoren hebben een Current ratio van boven de 100 procent. De gemiddelde ratio is sinds 2009 sterk toegenomen van 135 procent naar 186 procent in 2013. De stijging vindt plaats in alle sectoren, al is het beeld van jaar-op-jaar grilliger. De thuiszorg instellingen hebben gemiddeld de hoogste ratio, namelijk 241 procent in 2013. De algemene ziekenhuizen hebben gemiddeld de laagste ratio, namelijk 107 procent in 2013.

3.5 Omloopsnelheid kapitaal

Het kengetal Omloopsnelheid kapitaal is een maat voor de kapitaalsintensiteit. De Omloopsnelheid kapitaal wordt berekend door de bedrijfsopbrengst te delen door de totale activa. Dit geeft de verhouding tussen de omzet en het geïnvesteerd vermogen in een jaar leidt. Hoe hoger de Omloopsnelheid kapitaal hoe lager de kapitaalsintensiteit.

De Omloopsnelheid kapitaal is tussen 2009 en 2013 toegenomen van 174 procent naar 202 procent. De Omloopsnelheid kapitaal neemt zowel in de cure-sector als de care-sector langzaam toe. Alleen bij de Universitair medische centra en de Verpleging & verzorging is er in de periode van 2009 tot 2013 een lichte daling van de omloopsnelheid geweest.

De verschillende sectoren hebben een verschillende Omloopsnelheid kapitaal. De cure-sector heeft een lagere Omloopsnelheid dan de care-sector. Dit komt doordat de cure-sector relatief veel vastgoed en apparatuur gebruiken en daardoor een hoge kapitaalsintensiteit hebben. De thuiszorg instellingen hebben een lager aandeel vastgoed dan andere instellingen en daardoor de hoogste Omloopsnelheid kapitaal.

3.5.1 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor totale Zorg en Cure

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	174,1	169,3	183,6	180,6	201,6
1e deciel	68,4	69,1	66,6	68,4	71,3
2e deciel	85,3	84,8	84,5	87,4	88,1
8e deciel	224,0	219,6	241,3	225,7	245,0
9e deciel	324,0	315,9	342,7	339,3	384,3
Totaal Cure					
gemiddelde	94,0	100,9	96,6	97,6	100,7
1e deciel	65,7	69,5	67,1	68,5	70,2
2e deciel	74,3	80,6	76,3	75,5	79,1
8e deciel	112,1	117,5	114,0	115,7	117,2
9e deciel	115,2	131,3	125,3	128,8	146,6
Universitair medische centra					
gemiddelde	107,2	106,4	99,7	96,9	100,9
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	93,4	101,4	93,9	95,4	100,0
1e deciel	61,8	69,4	65,9	67,9	69,8
2e deciel	74,4	80,5	73,2	73,5	78,2
8e deciel	112,0	115,3	109,0	115,6	117,4
9e deciel	115,3	138,9	121,9	124,9	147,6
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	91,5	97,6	104,2	104,8	102,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	71,0	73,6	76,5	78,5	76,4
8e deciel	105,5	122,2	125,8	132,8	133,4
9e deciel	x	x	x	x	x

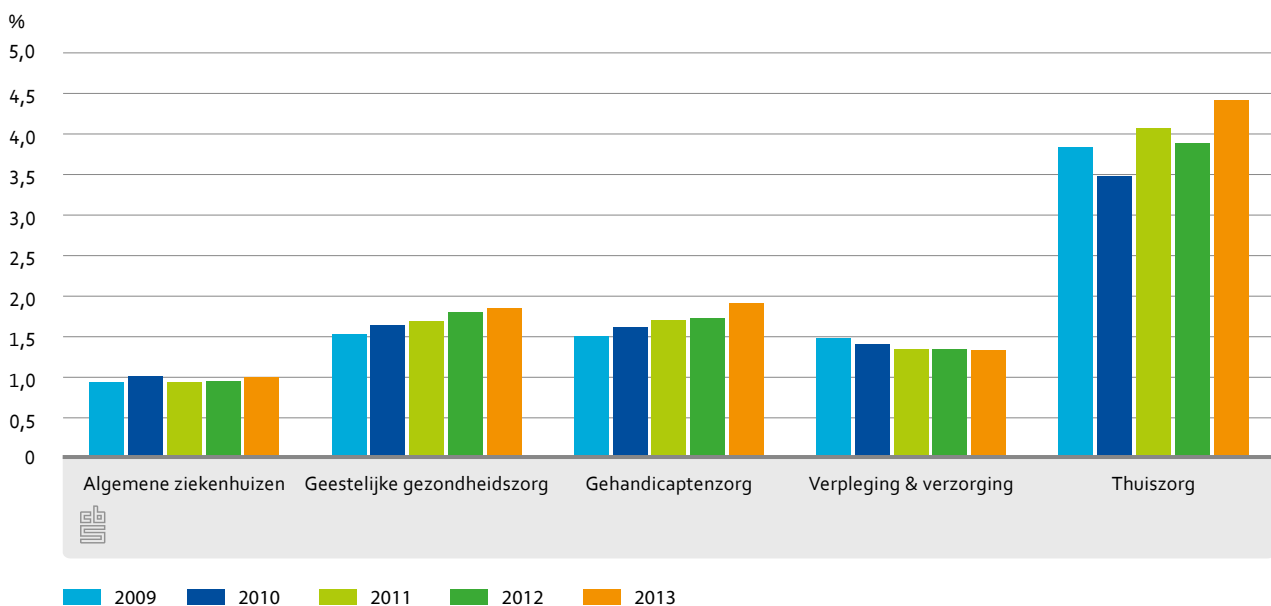
Bron: CBS.

3.5.2 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor de Care-sector

	2009	2010	2011	2012	2013
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	187,6	180,6	197,4	193,7	215,7
1e deciel	68,7	67,4	66,1	68,3	71,3
2e deciel	89,3	85,4	87,3	89,8	91,6
8e deciel	245,8	244,4	257,4	247,6	267,6
9e deciel	337,7	343,7	359,4	363,4	398,0
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	153,8	164,6	169,6	180,4	185,4
1e deciel	77,8	80,9	77,3	80,9	85,2
2e deciel	92,1	89,2	96,1	96,3	103,7
8e deciel	183,8	202,4	227,5	221,7	233,8
9e deciel	268,8	321,6	306,3	300,6	323,1
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	151,0	162,0	169,9	173,3	191,5
1e deciel	85,8	81,0	86,7	91,3	84,2
2e deciel	95,7	94,5	103,9	108,9	98,0
8e deciel	201,3	201,8	224,3	222,2	236,9
9e deciel	233,5	264,0	277,5	287,0	337,7
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	148,6	141,1	134,8	134,4	133,3
1e deciel	62,7	57,1	55,0	56,6	56,6
2e deciel	77,8	72,3	70,6	72,2	72,7
8e deciel	211,4	197,1	179,8	177,5	174,9
9e deciel	264,7	255,4	258,3	231,0	232,1
Thuiszorg					
gemiddelde	383,4	347,7	407,1	389,2	442,4
1e deciel	147,0	130,1	136,2	135,3	148,1
2e deciel	184,7	177,1	183,0	174,7	189,2
8e deciel	490,4	455,1	480,3	489,2	535,6
9e deciel	769,0	549,5	668,5	720,6	788,6

Bron: CBS.

3.5.3 Ontwikkeling van de gemiddelde omloopsnelheid kapitaal per sector, 2009-2013

Bron CBS.

4. Bedrijfskosten en personeelsomvang van Care-instellingen

In deze paragraaf worden de kosten van Care-instellingen over de periode 2009–2013 gerelateerd aan de personeelsformatie. In bijlage 2 staat een compleet beeld met kernvariabelen uit de Care.

4.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar

In tabel 4.1.1 is de verdeling gegeven van de totale bedrijfskosten per arbeidsjaar per verslagjaar. Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie naar het prijspeil van 2013. In de opvolgende tabellen zijn de bedrijfskosten nader gespecificeerd. In tabel 4.1.4 zijn de arbeidskosten per arbeidsjaar weergegeven, in tabel 4.1.5 de overige bedrijfskosten en in tabel 4.1.6 de onderhouds- en energiekosten.

Figuur 4.1.2 laat zien dat de mediane bedrijfskosten, op prijspeil 2013, per arbeidsjaar bij instellingen voor GGZ in 2013 licht dalen. Bij alle andere sectoren stijgen de mediane bedrijfskosten licht. De hoge bedrijfskosten per arbeidsjaar bij de thuiszorginstellingen in 2009 is te verklaren doordat veel instellingen in dat jaar hun personeel niet meer in loondienst hadden, maar inhuurden. In 2010 is de Wmo gewijzigd waardoor werkgevers alleen nog hulpen bij het huishouden in mochten zetten die daadwerkelijk bij hen loondienst zijn. Met als gevolg dat zij alfahulpen weer in loondienst namen.

De verschillen binnen de sectoren zijn het grootst bij thuiszorginstellingen. Tien procent van de thuiszorginstellingen heeft minder dan € 41 500 bedrijfskosten per arbeidsjaar. Aan de andere kant heeft ook tien procent van de thuiszorginstellingen meer dan € 144 000 bedrijfskosten per arbeidsjaar. Enkele thuiszorginstellingen hebben relatief weinig personeel in loondienst en relatief veel ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de (overige) bedrijfskosten per arbeidsjaar voor deze instellingen erg hoog. Voor V&V-instellingen is de spreiding het kleinst, daar heeft tachtig procent van de concerns tussen de € 61 500 en € 87 500 bedrijfskosten per arbeidsjaar.

4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

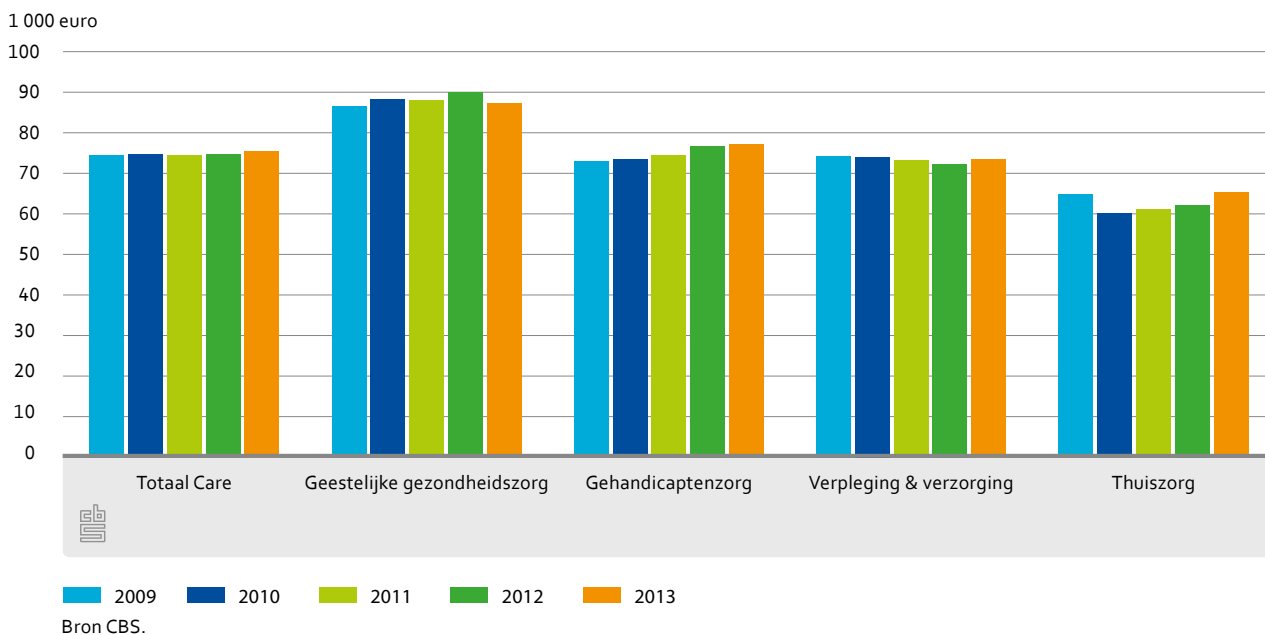
	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Totaal Care					
1e deciel	59 763	58 256	56 497	58 113	57 241
2e deciel	65 070	63 243	63 354	63 511	64 398
3e deciel	69 267	67 870	67 936	67 786	68 596
4e deciel	71 578	71 368	70 897	70 917	71 893
5e deciel	74 531	74 577	74 424	74 586	75 464
6e deciel	77 582	77 985	77 703	78 096	78 389
7e deciel	81 055	81 580	82 127	82 290	82 390
8e deciel	85 488	86 813	87 029	88 876	87 402
9e deciel	96 248	96 731	98 325	100 669	100 518

4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

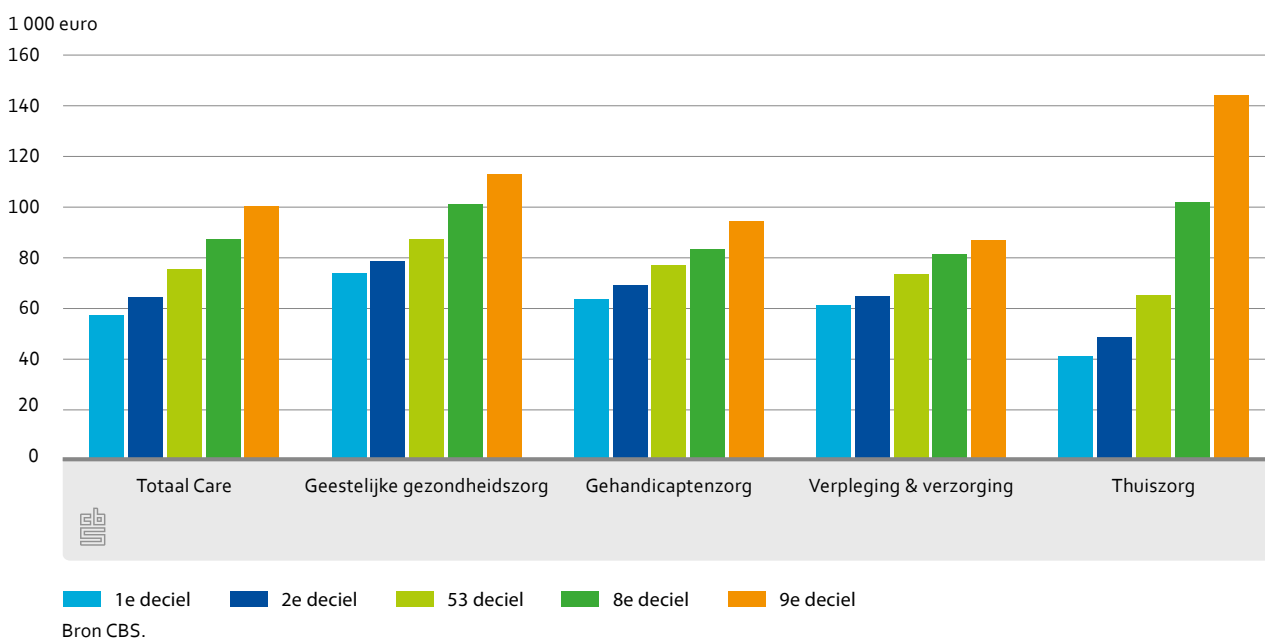
	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	73 913	78 933	75 909	68 351	73 944
2e deciel	77 169	81 151	80 703	80 596	78 597
3e deciel	80 311	83 421	83 547	82 690	82 935
4e deciel	83 629	85 952	86 194	87 031	84 969
5e deciel	86 412	88 211	87 998	89 928	87 211
6e deciel	89 464	90 089	89 709	93 236	91 844
7e deciel	91 455	93 884	92 698	96 905	95 342
8e deciel	98 682	98 681	98 560	102 537	101 095
9e deciel	108 204	110 931	110 753	114 801	113 154
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	62 701	62 077	63 607	64 645	63 537
2e deciel	67 095	66 879	67 634	68 446	69 113
3e deciel	69 985	68 743	69 595	70 745	71 133
4e deciel	71 207	70 700	72 357	73 483	73 982
5e deciel	72 882	73 436	74 395	76 666	77 085
6e deciel	74 332	75 419	76 625	79 295	78 913
7e deciel	77 360	78 463	79 939	81 853	81 620
8e deciel	79 749	82 345	82 887	85 444	83 479
9e deciel	92 615	96 669	99 903	96 180	94 617
Verpleging & verzorging					
1e deciel	61 531	60 633	60 426	60 961	61 395
2e deciel	66 660	65 037	64 399	64 423	64 863
3e deciel	69 539	68 136	67 962	67 514	67 685
4e deciel	71 469	71 344	70 323	70 189	70 975
5e deciel	74 293	73 961	73 102	72 290	73 470
6e deciel	76 502	76 996	75 578	75 257	75 553
7e deciel	79 833	79 278	78 426	77 771	77 823
8e deciel	82 587	82 623	82 226	81 204	81 663
9e deciel	87 918	88 755	87 721	88 810	87 089
Thuiszorg					
1e deciel	46 035	38 145	38 438	39 412	41 215
2e deciel	50 737	49 115	48 186	48 252	48 620
3e deciel	55 934	53 427	50 947	54 565	55 050
4e deciel	60 973	57 129	54 804	57 182	59 602
5e deciel	64 673	60 088	61 043	62 164	65 280
6e deciel	69 452	62 930	67 223	67 214	69 826
7e deciel	80 411	71 846	77 173	73 186	78 841
8e deciel	88 736	89 043	91 582	99 769	101 915
9e deciel	188 217	202 556	162 386	157 568	144 113

Bron: CBS.

4.1.2 Ontwikkeling van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector (mediaan)

4.1.3 Spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector, 2013

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Totaal Care					
1e deciel	37 473	37 957	37 226	37 289	37 064
2e deciel	40 837	40 953	40 498	40 350	41 207
3e deciel	42 857	42 996	42 595	42 340	43 492
4e deciel	44 341	44 622	44 396	44 175	45 423
5e deciel	45 700	46 430	45 877	45 995	47 054
6e deciel	47 260	47 824	47 530	47 631	48 936
7e deciel	48 753	49 310	49 179	49 350	50 555
8e deciel	50 940	51 678	51 945	51 988	53 347
9e deciel	56 460	57 374	57 159	59 352	59 237

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	42 337	45 418	44 678	40 211	44 141
2e deciel	47 867	50 347	47 349	48 921	47 838
3e deciel	51 342	53 702	50 828	52 897	50 638
4e deciel	54 259	55 605	56 095	56 449	55 914
5e deciel	56 424	57 664	57 500	58 622	57 063
6e deciel	58 415	59 280	59 432	60 144	58 323
7e deciel	60 511	61 795	61 163	62 041	60 728
8e deciel	61 823	64 530	62 817	64 582	63 440
9e deciel	67 779	70 392	65 864	69 453	68 693
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	39 152	38 275	40 580	40 293	39 743
2e deciel	42 051	42 593	42 583	42 346	42 493
3e deciel	43 714	43 974	44 125	43 797	45 056
4e deciel	44 698	45 249	45 155	45 327	46 285
5e deciel	45 979	46 489	46 626	46 568	48 173
6e deciel	46 681	47 549	47 687	48 052	49 519
7e deciel	48 151	48 733	48 696	48 553	50 847
8e deciel	49 010	49 722	49 932	50 548	52 264
9e deciel	50 966	52 223	52 660	53 754	54 075
Verpleging & verzorging					
1e deciel	39 153	38 376	39 326	38 672	39 207
2e deciel	41 335	40 897	41 388	40 597	41 516
3e deciel	42 832	42 534	42 614	42 013	42 810
4e deciel	44 169	43 893	43 911	43 440	44 238
5e deciel	44 888	45 639	45 379	44 523	45 991
6e deciel	45 950	47 047	46 616	46 147	47 153
7e deciel	47 454	48 090	48 143	47 531	48 820
8e deciel	48 870	49 682	49 797	48 986	49 847
9e deciel	50 908	51 369	52 023	51 289	52 235
Thuiszorg					
1e deciel	26 246	27 230	27 209	24 595	27 465
2e deciel	33 373	35 844	31 731	32 768	31 674
3e deciel	36 632	37 956	35 217	37 169	36 572
4e deciel	39 576	39 526	38 648	39 088	40 913
5e deciel	42 171	41 882	39 936	42 522	44 204
6e deciel	45 216	44 835	41 949	44 953	46 787
7e deciel	48 567	47 037	45 297	46 614	49 222
8e deciel	52 538	49 307	47 564	50 252	53 248
9e deciel	56 970	55 614	57 539	61 047	61 878

Bron: CBS.

4.1.5 Grenswaarden Overige bedrijfskosten per arbeidsjaar Care-sector

	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Totaal Care					
1e deciel	15 600	14 246	14 104	14 795	14 153
2e deciel	18 271	17 390	17 170	17 759	17 539
3e deciel	20 535	19 425	19 310	19 790	19 527
4e deciel	21 888	21 401	21 124	21 285	20 909
5e deciel	23 390	22 751	22 966	23 035	22 374
6e deciel	25 240	24 133	24 753	24 806	24 685
7e deciel	27 350	26 839	27 092	27 445	27 669
8e deciel	30 722	30 466	30 942	31 616	32 013
9e deciel	41 657	39 967	42 553	41 344	41 409
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	19 362	19 708	19 300	19 394	18 680
2e deciel	21 580	21 549	21 515	20 806	21 241
3e deciel	22 704	22 825	23 419	22 783	22 990
4e deciel	24 398	24 386	24 099	24 257	24 915
5e deciel	25 938	25 608	26 286	25 780	27 294
6e deciel	27 091	28 375	28 116	28 372	29 245
7e deciel	30 628	30 911	30 749	33 003	34 128
8e deciel	36 011	35 855	37 119	36 033	38 016
9e deciel	47 318	45 701	46 306	47 944	49 141
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	16 892	16 712	16 735	17 123	17 258
2e deciel	19 387	18 924	18 368	19 225	18 994
3e deciel	20 824	20 033	20 130	20 763	20 288
4e deciel	21 544	21 522	21 282	22 630	21 255
5e deciel	22 561	22 657	22 832	24 050	23 082
6e deciel	24 284	24 142	25 433	26 723	26 075
7e deciel	26 609	26 801	27 696	29 792	29 192
8e deciel	28 632	30 758	31 959	34 249	33 004
9e deciel	47 259	50 309	49 942	44 890	45 266
Verpleging & verzorging					
1e deciel	16 529	15 560	15 581	16 226	15 777
2e deciel	18 708	17 991	17 714	18 055	18 391
3e deciel	20 769	19 752	19 437	19 741	19 574
4e deciel	22 411	21 700	21 075	21 133	20 711
5e deciel	23 821	22 801	22 659	22 507	21 713
6e deciel	25 199	23 663	23 554	23 858	23 142
7e deciel	27 000	25 858	25 645	25 626	25 094
8e deciel	29 146	28 416	28 198	27 919	27 424
9e deciel	33 684	34 373	34 359	33 377	32 005
Thuiszorg					
1e deciel	8 974	7 205	7 127	8 266	7 916
2e deciel	10 806	9 627	9 934	10 390	10 938
3e deciel	13 760	11 312	12 828	13 457	12 948
4e deciel	16 087	13 898	14 858	15 707	15 212
5e deciel	19 994	16 310	17 394	17 593	16 927
6e deciel	22 291	18 740	22 041	21 255	21 528
7e deciel	30 865	22 545	28 686	28 218	30 222
8e deciel	44 950	36 307	39 086	43 703	45 368
9e deciel	137 488	169 810	97 958	91 548	83 767

Bron: CBS.

4.1.6 Grenswaarden Onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar Care-sector

	2009	2010	2011	2012	2013
	Euro				
Totaal Care					
1e deciel	121	43	0	68	0
2e deciel	1 517	1 364	1 111	1 283	767
3e deciel	2 253	2 077	1 873	1 970	1 823
4e deciel	2 600	2 458	2 352	2 389	2 199
5e deciel	2 919	2 775	2 648	2 707	2 592
6e deciel	3 271	3 092	2 956	3 010	2 964
7e deciel	3 708	3 531	3 301	3 338	3 328
8e deciel	4 245	4 022	3 806	3 770	3 815
9e deciel	5 185	4 947	4 899	4 860	4 928
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	180	248	94	0	0
2e deciel	1 469	1 431	1 083	566	515
3e deciel	1 672	1 821	1 570	1 401	1 255
4e deciel	2 126	2 227	2 078	2 140	1 730
5e deciel	2 538	2 564	2 569	2 484	2 069
6e deciel	2 933	2 998	2 928	2 799	2 485
7e deciel	3 364	3 447	3 250	3 295	3 155
8e deciel	4 056	4 258	4 583	3 508	4 012
9e deciel	4 928	6 924	6 605	5 194	5 566
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	1 462	1 371	1 020	1 746	1 266
2e deciel	2 140	2 031	2 008	2 094	2 053
3e deciel	2 441	2 197	2 328	2 483	2 236
4e deciel	2 750	2 560	2 515	2 702	2 534
5e deciel	3 042	2 895	2 702	2 866	2 720
6e deciel	3 209	3 249	2 990	3 076	3 032
7e deciel	3 552	3 500	3 393	3 435	3 310
8e deciel	3 915	3 946	3 736	3 816	3 772
9e deciel	5 250	4 719	4 525	4 609	4 560
Verpleging & verzorging					
1e deciel	2 219	1 933	1 878	1 812	1 944
2e deciel	2 536	2 387	2 293	2 232	2 247
3e deciel	2 779	2 614	2 563	2 530	2 591
4e deciel	3 067	2 839	2 810	2 824	2 856
5e deciel	3 462	3 090	3 065	3 053	3 125
6e deciel	3 787	3 506	3 301	3 306	3 352
7e deciel	4 143	3 840	3 711	3 638	3 610
8e deciel	4 755	4 402	4 149	4 139	4 173
9e deciel	5 802	5 246	5 378	5 196	5 130
Thuiszorg					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	0	0	0	0	0
3e deciel	0	0	0	0	0
4e deciel	0	0	0	28	38
5e deciel	134	98	131	176	151
6e deciel	374	259	359	446	301
7e deciel	800	447	640	731	693
8e deciel	1 172	1 175	1 119	1 353	1 374
9e deciel	2 216	1 778	1 901	2 839	2 737

Bron: CBS.

5. Conclusie

Benchmarkgegevens zijn nuttig bij het beoordelen van de financiële prestaties van individuele zorginstellingen. Naast de gemiddelde waarden per sector wordt ook de spreiding weergegeven. Dit maakt het tevens mogelijk om de zorgsectoren met elkaar te vergelijken. Bij ziekenhuizen is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering iets hoger dan bij care-instellingen. Bovendien is de spreiding kleiner. Zo heeft 80 procent van de algemene ziekenhuizen in 2013 een resultaat tussen 0,5 en 5,2 procent van de bedrijfsopbrengsten, waar 80 procent van de instellingen voor care een resultaat tussen de -3,5 procent en 9,7 procent behalen. Bij thuiszorginstellingen loopt deze marge zelfs van -7,2 tot 18,9 procent.

De resultaten van thuiszorginstellingen wijken vaker af van instellingen uit de andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de afschrijvingen op vaste activa en kosten ten behoeve van overnachtende patiënten, zoals hotelmatige kosten, veel lager dan in sectoren waar intramurale zorg wordt geleverd.

Voor de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit en Current Ratio is de ontwikkeling in de afgelopen vier verslagjaren weergegeven.

Het gemiddelde resultaat van zorginstellingen stijgt van 2,9 procent in 2009 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 is er een daling naar 2,5 procent. De groei en de daling in 2013 worden voornamelijk door de care sectoren behaald. Het resultaat van ziekenhuizen groeide in deze periode van 1,5 procent in 2009 naar 2,6 procent in 2013.

We onderscheiden twee benaderingen van de solvabiliteit van instellingen. Weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Bij Solvabiliteit wordt het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. Voor ziekenhuizen leveren beide berekeningswijzen nagenoeg hetzelfde resultaat op. Er is weinig verschil tussen het eigen vermogen in relatie tot de bedrijfsopbrengsten en het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. De gemiddelde solvabiliteit en het weerstandsvermogen bij ziekenhuizen nemen toe van 14-15 procent in 2009 naar 21 procent in 2013. Het weerstandsvermogen van instellingen in de care sectoren groeit van 21,2 procent in 2009 naar 25,1 procent in 2013, terwijl de solvabiliteit stijgt van 28,1 procent in 2009 naar 32,3 procent in 2013.

Het Waarborgfonds voor de zorg acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. De analyse laat zien dat minimaal 20 procent van alle zorginstellingen deze norm in 2012 niet haalt.

De ontwikkelingen van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in Care-instellingen laten weinig grote verschuivingen zien. De mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar zijn in de periode 2009-2013 met minder dan 2 procent gestegen.

Lijst van begrippen en afkortingen

Afschrijvingen op vaste activa – De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

Algemene kosten – Kosten van administratie, communicatie, algemeen beheer, verzekeringen en belastingen en dergelijke.

Andere bedrijfskosten – Alle, niet eerder genoemde bedrijfskosten. Exclusief personeelskosten, afschrijvingen, kosten voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen.

Arbeidsjaar – Arbeidsjaar is een maat voor het arbeidsvolume die wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) in een jaar om te rekenen naar voltijdequivalenten (vte).

AWBZ – Algemene Wet Bijzondere Zorgkosten

CIBG – Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De organisatie startte in 1995 als project en is sinds 2003 een zelfstandige uitvoeringsorganisatie.

Cliënt- en bewonersgebonden kosten – Kosten van onderzoek, behandeling (inclusief medicijnen), verpleging, verzorging, instrumentarium en apparatuur. Exclusief personeelskosten.

Effecten – Beleggingen die op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en niet bedoeld als deelneming of om invloed uit te oefenen.

Eigen vermogen – Totaal activa minus vreemd vermogen.

Financieel resultaat – De financiële baten minus de financiële lasten. De baten bestaan uit rentebaten, baten uit deelnemingen, ontvangen dividenden, winst op beleggingen en overige financiële baten. De lasten omvatten de rentelasten, de kosten van leningen, het verlies op deelnemingen en het verlies op beleggingen.

Financiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheek, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening, en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelname) ter beschikking zijn gesteld.

Financieringsoverschot – Schulden uit hoofde van financieringsoverschot. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en ZVW-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een negatief financieringsverschil (oftewel meer ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een schuld genaamd 'financieringsoverschot'.

Financieringstekort – Vorderingen uit hoofde van financieringstekort. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en Zvw-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een positief financieringsverschil (oftewel minder ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een vordering genaamd 'financieringstekort'.

Huur/operationele leasing kap.goederen – Huur en operationele leasing kapitaalgoederen.

Immateriële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op niet-tastbare kapitaalgoederen zoals concessies, vergunningen, octrooien, patenten, goodwill.

Kortlopende schulden – Verplichtingen die in het komende boekjaar moeten worden nagekomen.

Kortlopende vorderingen – Vorderingen met een (resterende) looptijd van hoogstens een jaar. Exclusief financieringstekort, kortlopende effecten en liquide middelen.

Kosten uitzendkrachten en overige inleen – Betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel. Exclusief vergoedingen (zoals de zogenaamde lumpsum) voor vrijgevestigde medische specialisten praktijkhoudend in algemene en categorale ziekenhuizen.

Liquide middelen – Chartaal geld en girale en overige deposito's.

NZa – Nederlandse Zorgautoriteit

Materiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines.

Onderhanden werk u.h.v. DBC's – Onderhanden werk, oftewel nog niet voltooide zorgproductie, uit hoofde van DiagnoseBehandelCombinaties (DBC's) bij ziekenhuizen en (met ingang van verslagjaar 2008) instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.

Onderhoud- en energiekosten – Energiekosten en onderhoudskosten van terreinen, gebouwen, installaties. Inclusief dotaties aan onderhoudsvoorzieningen.

Overige bedrijfskosten – Het totaal van betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel, overige personeelskosten, kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten en overige bedrijfskosten niet eerder genoemd.

Overige personeelskosten – Kosten werving en selectie, opleiding, kleding, kinderopvang en dergelijke voor personeel.

Resultaat voor belastingen – De som van het bedrijfsresultaat, het financieel resultaat en het saldo buitengewone baten/lasten.

Totaal activa – Totaal van alle bezittingen.

Totaal arbeidskosten – Totaal van de bruto lonen en salarissen van werknemers en de ten laste van de werkgevers komende sociale premies.

Totaal bedrijfsopbrengsten – De opbrengsten uit de normale bedrijfsuitoefening, in dit geval de verkopen van goederen en diensten, alsmede de waarde van voorraadmutaties, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, subsidies en schade-uitkeringen.

Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten – Overige bedrijfskosten niet eerder genoemd. Som van kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen en andere bedrijfskosten. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

UMC – Universitair Medisch Centrum

Voeding- en hotelmatige kosten – Behalve de kosten van maaltijdverstrekkingen (voeding) zijn er andere hotelmatige kosten zoals kosten van huishouding, linnenvoorziening en vervoer van cliënten.

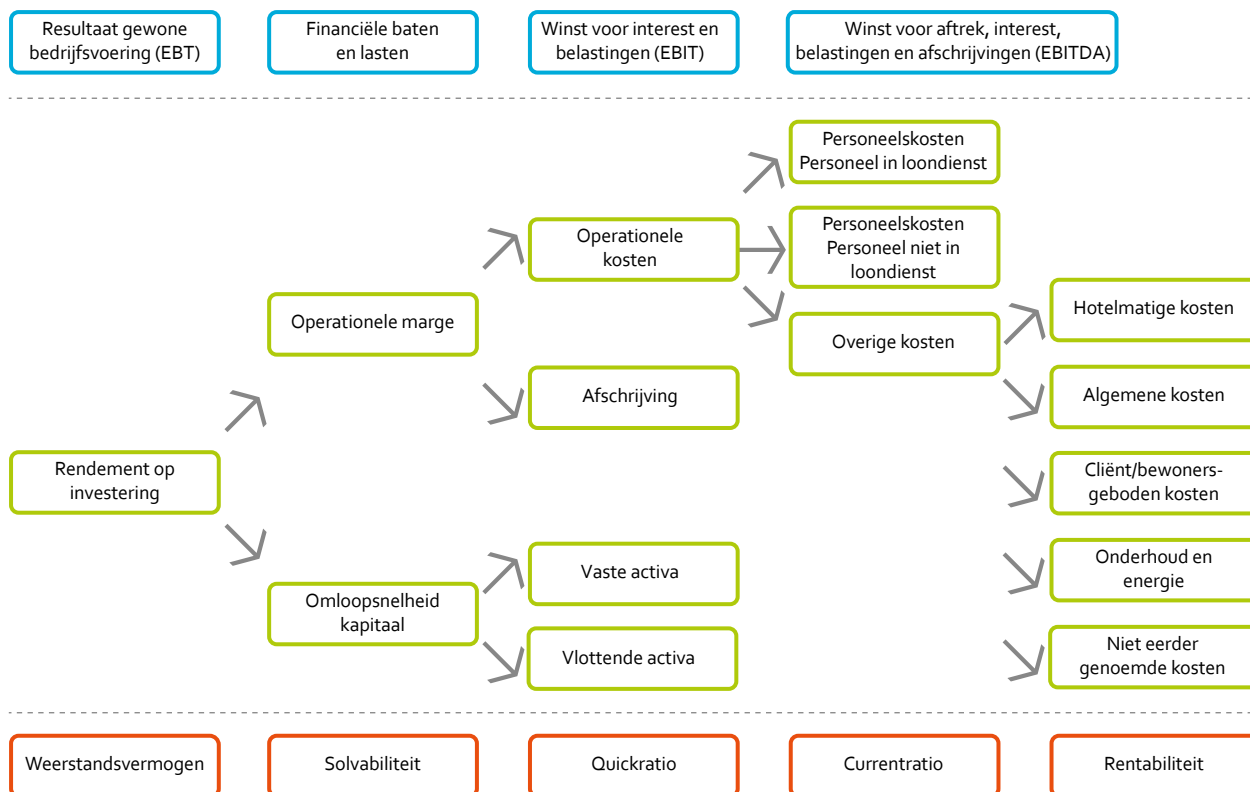
Voorraden – Geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst.

Wmo – Wet maatschappelijke ontwikkeling

Zvw – Zorgverzekeringswet

Bijlage

Bijlage 1 Benchmarkmodel

Bijlage 2 Kerncijfers zorginstellingen in de Care-sector, 2010–2013

		2010				2011			
		Totaal Care 2010		waarvan		Totaal Care 2011		waarvan	
Eenheid									
		geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg		
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	27 789	5 324	7 184	15 281	28 876	5 550	7 612	15 714
Totaal arbeidskosten		17 445	3 446	4 424	9 575	18 161	3 567	4 685	9 909
Totaal bedrijfskosten		26 875	5 148	6 934	14 793	27 885	5 359	7 337	15 189
Bedrijfsresultaat		914	176	250	488	991	191	275	525
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	69 974	81 688	68 681	67 213	71 224	84 487	71 047	67 564
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		37 204	44 637	35 806	35 717	37 950	45 767	37 010	36 177
Totaal activa	mln euro	23 005	4 843	5 730	12 432	23 905	4 831	5 933	13 141
Liquide middelen		2 833	323	631	1 879	2 996	331	620	2 045
Boekwaarde per 31 december		16 648	2 989	4 537	9 122	17 380	3 082	4 695	9 603
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	384 070	63 020	100 960	220 090	391 510	63 430	103 270	224 810
		2012				2013			
		Totaal Care 2012		waarvan		Totaal Care 2013		waarvan	
		geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg		
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 049	5 710	8 324	17 015	31 243	5 770	8 321	17 152
Totaal arbeidskosten		19 172	3 677	4 989	10 506	19 890	3 740	5 182	10 968
Totaal bedrijfskosten		29 834	5 528	7 980	16 326	30 365	5 614	8 088	16 663
Bedrijfsresultaat		1 215	182	344	689	878	157	232	489
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	73 923	87 437	75 226	69 686	75 889	88 489	78 024	71 509
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer		38 750	47 182	38 339	36 661	40 335	47 917	40 556	38 173
Totaal activa	mln euro	25 444	5 107	6 281	14 056	25 917	5 108	6 534	14 275
Liquide middelen		4 051	394	897	2 760	4 291	366	1 215	2 710
Boekwaarde per 31 december		17 745	3 126	4 740	9 879	17 809	3 006	4 831	9 972
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	403 583	63 223	106 080	234 280	400 123	63 443	103 660	233 020

Bron: CBS.

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2014–2015	2014 tot en met 2015
2014/2015	Het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2014 en eindigend in 2015
2012/'13–2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2012/'13 tot en met 2014/'15

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress
Studio BCO, Den Haag

Ontwerp
Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2015.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.